

DINCOLO DE STYX

Reprezentăția începută...

În anul 1998, cu sprijinul Fundației pentru o Societate Deschisă, la Editura „Timpul” din Iași apărea volumul *Tineri poeți români de dincolo de Styx* de Gellu Dorian. La pagina 243 se află medalionul „Alexandru Mălin Tacu” (1969-1986), cu fotografia, iar din ceea ce se scrie, cititorul află cauza „plecării” tânărului. Ulterior, despre tânărul în cauză, subsemnatul a strâns sute de mărturii ale cauzei „trecerii lui dincolo de Styx” și dintr-o antologie de texte ziaristico-scriitoricești am scris volumul *Mălin vestitorul revoluției*, Editura TipoMoldova, Iași, 2006.

În 2008, în volumul *Personalități moldave*, Editura PIM Iași am închinat un medalion unui alt tânăr, tecucean

la origine, Dan Alexandru Boureanu, încă un poet la 14-17 ani care, tot de tânăr pleca „dincolo de Styx” (p. 354-360). Numele celor care la vârstă tânără au plecat să asigure teren fertil florilor de pe mormântul lor și a altora nu-i deloc limitat.

Iată recent, mi-a ajuns în mână o carte de versuri de Irina Brândușa Irimescu, Editura Litera, București 1971 – născută la 27 aprilie 1949 la Piatra Neamț, moartă la 9 ianuarie 1970.

A început să scrie versuri la 14 ani. Ținea un jurnal, tip Anna Frank, dar și desena. După liceu a devenit studentă la pictură monumentală, la Institutul Grigorescu.

Avea un creion fermecat, lucra cu siguranță și malițiozitate, uneori – versurile ei, ca și desenele, până și fotografiile, că avea pornire și talent și în această privință, luptau să dea expresie până și poeziilor lui Blaga... Aflăm că poeziile ei, strânse în volumul la care ne referim, n-au mai apucat să-i treacă pe sub priviri pentru că „pasărea vieții a alunecat” și „căzând din înalt” s-a scufundat în pământul care „de fiecare dată naște primăveri”.

Apărută ca o lucrare în regia familiei, la o întreprindere poligrafică din Oradea, cu o prefață semnată de Maria Rován și cu gânduri pe ultima copertă care poartă vorbele de la Ana Blandiana, cartea imortalizează o lucrare din galeria poezilor tineri, morți înainte de vreme. Referindu-se la cei situați în hotarul vieții, integrându-se ei, dar părăsind-o cu mare grabire, Ana Blandiana îi vede pe aceștia ca pe „un popor bizar făcând parte dintr-o categorie umană specială, o stranie generație care refuză superb să împlinească vârsta maturității”, deși visează și o doresc împlinită.

Plecată la o „vârstă de bronz”, pe pragul căreia rămâne un Labiș, ca o emblemă a tinereții cu mare ideal, Irina Brândușa Irimescu, din cealaltă cameră a altei vieți convinge. Convinge pentru că adresându-se bărbatului, celui cu care n-a avut timp să devină pereche, ea îl are în ea și alături, grăindu-i:

„Te-am admirat secole-ntregi
fără tutun și fără legi,
bărbat grozav gemând de haos,
iatac, chilie și pronaos.
Biserică cu sfinți bețivi
beci cast de idoli primitivi.
Cu barba ta de stele bete
ai desfetit atâtea fete
care-au plecat, râzând năuc
să fete cântecul de cuc.
Ai spart pocălul sub călcâi
și nimeni nu ți-a spus... rămâi!
Frumos și mârșav Împărat
de clopot nedesferecat,
cum călăreai pe Dumnezeu
cu capul de blesteme greu,
cum te-ntorceai cu nara-n vânt
Secat de-un nor ori de-un cuvânt...
Adânc ca moartea unui zeu
Frumosul meu, sufletul meu...”
(Pentru bărbatul...)

Asemenea versuri împodobesc și întrețin seriile umane și sevele vieții. Eternitatea din ele își cheamă și astăzi cititorii. Oare câți din tinerii de la Piatra-Neamț mai știu ori caută ceea ce a lăsat în versurile ei această superbă fată și autoare care, candidă, ieșind în lumea brândușelor primăverii, se destăinuie :

„Puteam să râd
și n-am râs !
Puteam să plâng,
și n-am plâns!
Puteam să zbor,
și n-am zburat!
Cine-mi va da socoteală
pentru toate morțile ?
Puteam să iubesc
și n-am iubit !

De atâta nimicnicie
se clatină cerul...
Puteam să fiu
și n-am fost.”
(Da!)

Optimistă până „dincolo”, versurile poetei declară deschis în „Rămân tânără”:

„Mor...
e simplu...
El n-o să plângă.
Voi curge...
Îmbăiată în sângele meu
voi fi mai întreg
De – asta, pomule,
mor...
Aș fi vrut niște lucruri prea sus...
Le-a tăiat buza cerului,
gura lui le-a zdrobit...
Vecia mea se termină aici!
Rămân tânără,
iată!

Da, a rămas tânără... și castă. Și avea 21 de ani. Și era frumoasă, afectuoasă, caldă, talentată; împătimită de cărți, desene, fotografii și... de viață. De tot ce o înconjură. Era și a fost chemată acolo, că dintr-un accident stupid și straniu, a fost luată familiei, prietenilor, celor din Piatra și de aiurea. La 27 aprilie 2009 ar fi împlinit 60 de ani. A rămas tânără.

De altfel, era pregătită pentru o asemenea întâlnire:
„Vino, am învățat tot ce era necesar
pentru fantastica noastră întâlnire...
Mai rămâne premiera,
singura reprezentație...
Vino!”

Reprezentăția începuse. Familia, prin înmănuncherea versurilor ei, ridicase cortina!



Maica Domnului cu Pruncul